

Hyvinvointiraportti vuodelta 2023

Kunnanhallitus/Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto 13.05.2024 § 9

Valmistelija

hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori Henna Rissanen, 040 488 3185,
henna.rissanen@lapinlahti.fi

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevassa pykälässä 6 on määritelty kuntien vastuut hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain.

Hyvinvoinnin edistäminen perustuu tietoon väestön hyvinvoinnin, terveydentilan ja arjen turvallisuuden muutoksista. Työvälineenä tässä työssä on lakisääteinen hyvinvointikertomus, joka laaditaan tiiviimpänä raporttina vuosittain ja laajana kertomuksena kerran valtuustokaudessa. Hyvinvointikertomus on kunnan hyvinvointipolitiikan suunnittelun, seurannan, arvioinnin ja raportoinnin työväline.

Lapinlahden kuntalaisten hyvinvoinnin kehitys väestöryhmittäin

Lapset

- Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus on kasvanut 4. ja 5. luokan oppilaissa.
- Ylipaino on vähentynyt 2-6-vuotiailla.
- Koululaisten liikkumattomuus on kasvanut.
- Koululounaan syömättömyys on kasvanut sekä peruskoulussa että lukiossa.
- Lapsilla on entistä enemmän keskusteluvaikeuksia vanhempiensa kanssa.
- Huostaanotettujen lasten osuus on kasvanut

Nuoret

- Lukiolaiset kokevat olevansa tärkeä osa koulu yhteisöä entistä enemmän.
- Lukiolaisilla koulu-uupumus on vähentynyt ja terveydentilan kokemus parantunut.
- Lukiolaisten humalajuominen on vähentynyt.
- Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus on kasvanut lukiossa.

Aikuiset ja ikäihmiset

- Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden osuus laskenut
- Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus on hienoisessa laskussa, mutta on edelleen yli koko maan ja Pohjois-Savon keskiarvon.
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot lisineet
- Työttömien terveystarkastuksia on tehty aiempaa vähemmän
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden osuus on kasvanut, mutta on alle koko maan ja Pohjois-Savon keskiarvon

Toimintaympäristö

- Kirjaston palveluja käytetään yhä enemmän.
- Liikuntapaikkojen määrä on kasvanut ulkokuntosalin myötä.
- Kuntalaisten osallisuus on parantunut mm. verkkosivu-uudistuksen myötä. Työtä jatketaan edelleen.
- Liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset ovat lisineet.
- Sisäliikuntapaikkojen käyttö on vähentynyt.

Johtopäätökset

- Voimassa oleva hyvinvointisuunnitelma on edelleen ajankohtainen.
- Lukiolaisten hyvinvointi, jaksaminen ja monet terveystottumukset ovat parantuneet.
- Peruskoululaisten hyvinvointi ja terveystottumukset ovat laskussa.
- Vanhemmuuden tukemiseen kiinnitettävä huomiota: huomattavan suuri osa lapsista raportoi keskusteluvaikeuksista vanhempien kanssa.
- Koululounaan ja aamiaisen syömättömyys on kasvanut kaikilla koulutusasteilla. Koulujen ruokakasvatusta on syytä tehostaa esimerkiksi yhteisillä työryhmillä tai Maistuva koulu –toimintamallin laajemmalla käyttöönotolla.
- Liikkumattomuuden syihin ja matalan kynnyksen liikunnan lisäämiseen on syytä kiinnittää huomiota kaikissa ikäryhmissä.
- Useilla hankkeilla on voitu mahdollistaa hyvinvointia tukevia toimintoja erityisesti lapsille ja nuorille. Toiminnan vakiinnuttamisella saadaan pitkäaikaiset hyödyt käyttöön.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen hyvinvointikertomuksen vuodelta 2023.
Päätös	Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen hyvinvointikertomuksen vuodelta 2023.

Kunnanhallitus 27.05.2024 § 94

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen hyvinvointikertomuksen vuodelta 2023.
Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaisen hyvinvointikertomuksen vuodelta 2023.

Valtuusto 19.08.2024 § 19 203/06.01.00/2024

Esittelijä	Kunnanhallitus
Päätösehdotus	Valtuusto hyväksyy vuoden 2023 hyvinvointikertomuksen liitteen mukaisesti.
Päätös	Yleiskeskustelun aikana puheenvuoron käyttivät valtuutettu Jarmo Tikkanen, Niina Kainulainen, Sari Essayah, Harri Väänänen, Marko Rahkola ja kunnanhallituksenpuheenjohtaja Kari Virranta. Valtuusto hyväksyi vuoden 2023 hyvinvointikertomuksen liitteen mukaisesti.